

Γιώργος Κάργας

Παγκόσμια Διάσκεψη για τη βιώσιμη ανάπτυξη στο Γιοχάνεσμπουργκ
Τα κέρδη πάνω απ' όλα!

Mετά από εννιά μέρες διαβουλεύσεων, οι αντιπροσωπίες των χωρών που συμμετείχαν στη διάσκεψη συμφώνησαν σ' ένα τελικό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της φτώχειας (;) και την προστασία του περιβάλλοντος (;). Το σχέδιο δράσης ψηφίστηκε από 190 χώρες και από την ιδιωτική πρωτοβουλία, η οποία συμμετείχε με το λεγόμενο Παγκόσμιο Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στη διάσκεψη. Επικεφαλής των επιχειρηματιών στη διάσκεψη ήταν ένα πρώην στέλεχος της πετρελαιοβιομηχανίας Shell.

Οι συνομιλίες χαρακτηρίστηκαν από ένα διαρκές παζάρι ανάμεσα στην ΕΕ και τις ΗΠΑ για όλη την αιχέντα των θεμάτων. Επίσης, αρκετοί αναφέρονται και σε μυστικές συμφωνίες μεταξύ τους, όπως αυτή που αποκάλυψε η *Intertel* για τη μείωση

των στόχων ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών·ενέργειας για τα επόμενα 15 χρόνια στο 1% ή εκείνη για την ισχυροποίηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου έναντι των περιβαλλοντικών συνθηκών.

Επίσης, χαρακτηριστικό στοιχείο της συνόδου είναι η θεαματικά οργανωμένη παρουσία των πολυεθνικών επιχειρήσεων, οι οποίες πλέον αποτελούν ισότιμο συνομιλητή, πράγμα το οποίο εγγυάται ότι δεν θα περάσει οποιαδήποτε απόφαση βλάπτει τα συμφέροντά τους.

Από τις συζητήσεις και στη σύνοδο του Γιοχάνεσμπουργκ αποκαλύφθηκε με τον καλύτερο τρόπο το πόσο στενά δεμένα είναι μεταξύ τους το κοινωνικό με το περιβαλλοντικό πρόβλημα του πλανήτη.

Στο τελικό σχέδιο δράσης δεν υπάρχει καμιά ουσιαστική δέσμευση των αναπτυγμένων καπιταλιστικά χωρών και των επι-

χειρήσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της μόλινσης του περιβάλλοντος, μιας και αυτές παράγουν το μέγιστο μέρος των παγκόσμιων ρύπων, ούτε και για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της πείνας, της φτώχειας και της περιθωριοποίησης δισεκατομμυρίων ανθρώπων. Η πιο σημαντική απόφαση είναι εκείνη η οποία δεν γράφεται στο τελικό σχέδιο δράσης και συνοψίζεται σε λίγες λέξεις: Τα κέρδη μας πάνω απ' όλα. Συνέχιση των καταστροφικών πολιτικών του κεφαλαίου πάνω στους ανθρώπους και το περιβάλλον.

Παρόλο ότι οι εξελίξεις της διάσκεψης συγκέντρωσαν τη μεγαλύτερη προσοχή των ΜΜΕ, δεν θα πρέπει να διαφύγουν της προσοχής μας οι σημαντικές εξελίξεις και διεργασίες στα κοινωνικά κινήματα και τις ριζοσπαστικές συλλογικότητες με αφορμή τη σύνοδο. Οι οργανώσεις οι οποίες δεν εγκλωβίστηκαν στη λογική της συνδιοργάνωσης, συγχρότησαν μια συμμαχία (Social Movements Indaba) και πραγματοποίησαν μαζικές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας ενάντια στη διάσκεψη που διοργανώθηκε στη χώρα με τις μεγαλύτερες κοινωνικές ανισότητες στον πλανήτη. Στη συμμαχία αυτή συμμετείχαν πολλές οργανώσεις και κινήματα, όπως το κίνημα «Αγρότες χωρίς γη», το «Soweto electricity crisis committee», το οποίο διεκδικεί δωρεάν παροχή ηλεκτρικού ψεύματος και νερού σε όλους τους φτωχούς της χώρας, καθώς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως «Οι φίλοι της Γης», οι οποίες αρνήθηκαν να πάρουν μέρος στην παροδία της διάσκεψης.

Βασικά συνθήματα της Indaba ήταν:

**Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ
ΠΟΥΛΗΜΑ.
ΕΞΕΓΕΡΘΕΙΤΕ! ΑΝΤΙΣΤΑΘΕΙΤΕ!
ΑΠΕΙΘΑΡΧΗΣΤΕ!**

Εχει αξία να σταθούμε λίγο σε ορισμέ-

να τμήματα της διακήρυξης της Indaba, που αναφέρονται στην κατάσταση της N. Αφρικής. «Η εφαρμοζόμενη από το 1996 στο όνομα της “αναδιανομής” νεοφιλελεύθερη μαχοοικονομική πολιτική (GEAR) από το μεταλλαγμένο Αφρικανικό Εθνικό Κογκρέσο έχει σαν αποτέλεσμα την απώλεια 1 εκατομμυρίου θέσεων εργασίας, μαζικές κοινωνικές εκτοπίσεις, διακοπές στην παροχή ηλεκτρικού ψεύματος και νερού, εξώσεις και κατεδαφίσεις σπιτιών. Στην πραγματικότητα, η κυβέρνηση θυσιάζει τις μάζες για να δημιουργήσει μια καινούργια μαύρη καπιταλιστική τάξη. 8 χρόνια μετά το επίσημο τέλος του απαρτχάιντ, η N. Αφρική έχει μετακομίσει από την Τρίτη στην Πρώτη θέση της παγκόσμιας λίστας των χωρών με τις μεγαλύτερες κοινωνικές ανισότητες. Αυτή είναι η “Αφρικανική Αναγέννηση” του προέδρου Mbeki. Αυτή είναι η καλύτερη ζωή για όλους που υπόσχεται το Παναφρικανικό σχέδιο NEPAD. Το σχέδιο αυτό δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια GEAR για όλη την Αφρική, μια αφρικανική NAFTA».

Πρέπει να αναφερθεί επίσης και ο βρόμικος ρόλος των μη κυβερνητικών οργανώσεων (περιφερόμενο τσίρκο αποκαλούνται από την Indaba), οι οποίες συμμάχησαν με τη νοτιοαφρικανική κυβέρνηση σε μια προσπάθεια να σκεπαστούν οι φωνές διαμαρτυρίας.

Θεωρούμε ότι τα γεγονότα αυτά και οι εξελίξεις επιβεβαίωνον την εκτίμηση πως βρισκόμαστε μπροστά σε μια διαδικασία όπου ευρύτερες δυνάμεις κατανοούν την ανάγκη συγχώνευσης της αντικαπιταλιστικής πάλης και της ριζοσπαστικής οικολογίας, την ανάγκη βαθέματος του περιεχομένου των σύγχρονων κοινωνικών κινημάτων.

Προς επιβεβαίωση των παραπάνω, η σύντομη αυτή αναφορά στη διάσκεψη του Γιοχάνεσμπουργκ δεν μπορεί να μην αναφερθεί

σε ένα σημείο του καλέσματος της Indaba, το οποίο απεικονίζει, κατά τη γνώμη μας, τις διεργασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη: «Μπροστά στα σκυλιά της αστυνομίας και στις σφαίρες, που τόσο μας θυμίζουν την εποχή του απαρτχάιντ, η λαϊκή δύναμη και η αυτοογάνωση έχουν αντέξει την ισχύ του

χράτους, ξεκινώντας τη δύσκολη διαδικασία της οικοδόμησης ενός νέου απελειθερωτικού κυνήματος, που θα μετατρέψει τη διάχυτη, στην πλειοψηφία του λαού, απογοήτευση που βράζει, στη δυναμική επανάκτηση του ελέγχου των ζωών μας».